

KJE SEM DOMA?

TEDEN KARITAS
27. 11.–3. 12. 2017

Gradivo Karitas za poživitev
dobrodelnosti ter spodbuda
k solidarnosti in sočutju

Karitas

Gradivo Karitas za poživitev dobrotelnosti ter spodbuda k solidarnosti
in sočutju

»Bodi obziren do ljudi, ravnaj z njimi nežno, kajti ljudje so krhki.

Ponudi jim kruha svoje dobrote.

Bodi jim pribežališče, pristan, oaza.«

(Phil Bosmans)

Izdala: Slovenska karitas

Odgovarja: Imre Jerebic

Uredila: Nina Stenko Primožič

Avtorji: Imre Jerebic, p. dr. Viljem Lovše SJ, Ciril Murn, Marko Čičman, msgr. Slavko Rebec, Lojze Kozar ml., Dani in Vilma Siter

Lektorirala: Anja Pfeifer

Fotografija na naslovnici: GAPRO design

Oblikovanje in tisk: Antus d.o.o., Jesenice

Naklada: 1500 izvodov

Slovenska karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana

01 300 59 60, info@karitas.si, www.karitas.si

Ljubljana, november 2017

Tam, kjer je varnost, sožitje, veselje

Priče smo velikemu preseljevanju narodov zaradi posledic vojn, suše, plemenskih sporov, avtoritarnih režimov ...

Priče smo veliki mobilnosti, turizmu in potovanju ljudi z enega konca sveta na drugega ali vsaj do bližnjih dežel.

Priče smo pa tudi iskanju novega doma ljudi v naši sredi, ker se jim je nekaj zalomilo ali ker se doma slabo počutijo.

Za nas Slovence in tudi za sodelavce Karitas velja: LJUBO DOMA, KDOR GA IMA. To pomeni, da nam rojstni dom predstavlja korenine in se tja radi vračamo še na stara leta, ko smo si že davno ustvarili lastni dom in svojo družino. Še vedno ponosno povemo: »Jaz sem doma od tam in tam!« ali »V moji rojstni hiši je mladi rod, ki me sprejme na obisk.«

Svojo pozitivno izkušnjo dóma, ki ni le lepa in mogočna hiša ali udobno stanovanje, smo dolžni podeliti s tistimi, ki so svoj dom izgubili ali se jim je ta zamajal.

Nismo stanovanjski sklad, ki ima na rezervi prazna stanovanja.

- Smo pa živa Karitas, ki je sposobna nekomu stati ob strani in mu ponuditi delček varnosti, ko trepeta pred nami in ne ve, kje bo jutri prespal.
- Smo živa Karitas, ki čuti in je v sožitju z mlado materjo in njenima otrokoma in jim po svojih močeh pomaga najti začasni dom in finančno priskoči na pomoč brez obsojanja, preverjanja ali golih napotkov pojdite tja in tja.
- Smo živa Karitas, ki se, kot rad poudarja papež Frančišek, veseli z vsakim in mu je v oporo na poti iskanja novega doma, ki je negotov, ali obnovitvi starega, kjer sta doma praznina in osamljenost.

Imre Jerebic

generalni tajnik Slovenske karitas

Ponedeljek, 27. 11. 2017

JEZUS JE NAŠ DOM

Evangelij (Lk 21,1-4)

Ko so vdovo vprašali, kdo je Jezus, je odgovorila, da je On njen dom, njen Gospod, njena trdnost. Zato mu lahko zaupa in izroči vse svoje življenje. Doumela je Jezusovo oblast in njegovo besedo, ki ni kakor cesarjeva. Njen zgled vabi, da tudi mi prepoznamo, da je začetek našega vstajenja v tem, da živimo za Boga, ne zase ali za svoj ugled pri ljudeh. Naše srce postaja dom takrat, ko računamo na njegovo ljubezen do nas in nanjo svobodno odgovarjamo tako, da svoje življenje in darove delimo z brati in sestrami. Vdovino življenje ne temelji na premoženju in zunanji moči nad ljudmi, kakor pri pismoukih. Ona je živi in uresničen čudež Evangelija. On pa odpušča vsem, katerih srce je nemirno, dokler se ne odpočijejo v njem. Povabljeni smo, da se ravnamo po njenem zgledu.

PROŠNJE

Jezus, kličeš nas, da se prepustimo tvoji ljubezni. Pomagaj nam in usliši naše prošnje:

1. Daj nam moči, da bomo zmogli živeti kot kristjani tam, kjer delamo in živimo.
2. Pastirje Cerkve si postavi, da nas vodijo k tebi. Naj nas učijo, kaj je prav, in to potrjujejo s svojim zgledom.
3. Odpri srca vsem, ki jih kličeš v duhovništvo in redovništvo. Naj ti nesebično služijo.
4. Razsvetluj vse, ki delajo za zapostavljene in nemočne, ter jim pridruži nove sodelavce.
5. Sprejmi k sebi vse rajne, da se bodo večno veselili z Marijo in svetniki.

Dobri Bog, vse to te iz srca prosimo po tvojem sinu Jezusu Kristusu, ki s teboj živi in kraljuje vekomaj. Amen.

Torek, 28. 11. 2017

NAŠE SRCE – DOM BOGA

Evangelij (Lk 21,5-11)

Vsaka stavba, naj bo dom ali svetišče, ki jo zgradimo, bo uničena kakor Kristusovo telo na križu. Novo in edino resnično svetišče ali dom vseh in vsakega izmed nas je Križani in Vstali. Z Jezusovo smrtjo tempelj, znamenje Božje prisotnosti in prebivališče Boga med ljudmi, nima več svoje vloge. Božji dom postane srce vsakega izmed nas, ki poslušamo Besedo in v njej postajamo Božji sinovi in hčere. Seveda nas muči strah, kdaj bo naše telo, svetišče Svetega Duha, porušeno. Smrt nas plaši. Zanima nas, kdaj bo konec. Skrbi nas, kako bi si rešili lastno kožo. Jezus nas tega strahu osvobaja. Omogoča nam živeti iz njegovega Duha – v nenavezanosti na materialno, v majhnosti sedanosti in sprejemanju križev (svoje in drugih nezmožnosti, da bi mu zares zaupali). Zato nihče ne sme hoditi za nami, ampak moramo vsi skupaj hoditi za njim. Posledica našega iskanja oblasti nad drugimi in znamenje pripadnosti smrti so vojne, ki jih povzročamo ljudje in ne Bog. Ljudje delamo zlo, Gospod, ki nas ljubi, pa ga nosi na sebi. V tem sta dokončna sodba Boga in konec sveta. Sedanjost je priložnost, da se obrnemo k Bogu in sprejmemo, da je naše zlo že premagano.

PROŠNJE

Dragi bratje in sestre, položimo svoje prošnje na oltar in z zaupanjem prosimo:

1. V preizkušnjah nam daj pravih vodnikov.
2. Posvečuj naše družine, da bi znale živeti v miru.
3. Prosimo te za družine, ki so v stiski in v katerih ni prave ljubezni.
4. Ohranjaj v nas veselje in nam pomagaj, da ga bomo delili z drugimi.
5. Razsvetluj vse, ki delajo za mir in spravo, da v svojem poslanstvu ne bi obupali.
6. Naj naši rajni uživajo večno srečo pri tebi.

Gospod Jezus, odvrčaj nas od hudega in nas nagibaj k dobremu. Usliši naše prošnje zdaj in vekomaj. Amen.

Sreda, 29. 11. 2017

STISKA KOT PRILOŽNOST

Evangelij (Lk 21,12-19)

Jezus govori o usodi sveta, o tem, da se bo razodelo in pokazalo nekaj neznanega. Ne govori o skrivnem ali čudnem, o katastrofi in grozah, ampak nam kaže globok smisel tega, kar danes in tukaj živimo. Njegova temeljna misel je, da ne gremo proti koncu, ampak proti cilju. Razkroj sveta je rojstvo novega sveta. Že sedaj lahko gledamo na svoje življenje iz moči in v luči našega končnega cilja. Skrivnost Jezusove smrti in vstajenja se nadaljuje v našem življenju. Jezus pravi, da ima svet svoj začetek in cilj v Očetu. On je naš resnični dom in tisti, ki osmišlja našo sedanost. Samo v moči tega je mogoče živeti življenje kot smiselno in dragoceno danes in tukaj, brez strahu in uničevanja sebe in drugih. Jezus nas uči brati našo zgodovino v luči svoje smrti in vstajenja. Uničenje templja ni konec sveta, ampak je podoba vsake krize v našem krščanskem življenju. Stiske so priložnost za pričevanje. Resnično znamenje smo kristjani, ki sredi sedanjega zla zaradi zaupanja v Križanega in Vstalega iz tega naredimo kraj in prostor odrešenja, priložnost, da se izkaže Božja ljubezen.

PROŠNJE

Naš odrešenik Jezus Kristus, ozri se na nas in naše prošnje:

1. Ohranaj nas stanovitne v veri in dobrih delih.
2. Pomagaj nam, da bomo v družini skupaj reševali težave in si stali ob strani.
3. Ti si odpuščal vsem, ki so te žalili. Naj tudi mi odpuščamo vsem, ki nam delajo krivico.
4. Daj nam moči, da bomo zmogli junaško zagovarjati temeljne človeške vrednote.
5. Usmili se vseh pokojnih članov naših družin in vseh, ki so z znamenjem vere odšli s tega sveta.

Nebeški Oče, ti razsvetljuješ naš vsakdan. Ostani z nami in nam pomagaj zdaj in vekomaj. Amen.

Četrtek, 30. 11. 2017

ODZVATI SE POVABILU

Evangelij (Mt 4,18-22)

Kristjan sem, ko odgovorim na Jezusovo povabilo: Pridi za menoj! Ne sledim nauku ali neki praksi, ampak Jezusu, ki me ljubi in ga lahko ljubim tudi jaz. Ta ljubezen se izraža z očmi, ušesi, nogami in rokami, usti in srcem. Ne sledim človeku, ampak Božjemu Sinu. Vsakega izmed nas kliče skupaj z drugimi, ne samega. Kliče, da bi tudi jaz postal ribič ljudi, ki brate in sestre lovi iz prepada pogubnega prepričanja, da nismo ne sinovi ne bratje ne hčere ne sestre, ampak zgolj nekaj slučajno skupaj nametanih atomov brez smisla in vrednosti. Jezus tudi danes hodi, vidi, pokliče za seboj in pošilja. Naše središče, dom ali resnična istovetnost je ljubezen, s katero Bog ljubi vsakega izmed nas. Ljubi nas tako kakor Kristusa. On je absolutna ljubezen, jaz pa neskončno ljubljene. Kliče me, da postanem brat, saj sem že sin. Če ga sprejemem, mi da oblast, da postanem Božji otrok. Nič več mi ni treba bežati pred življenjem. Vera je zaljubljenost v Jezusa, kakor je on zaljubljen vame, da bi lahko živel kakor on in iz njega v vzajemni ljubezni. Kristus živi v meni in jaz v njem.

PROŠNJE

Dragi bratje in sestre, kot Božji otroci, zbrani okrog oltarja, ponižno prosimo:

1. Daj nam moči, da bi ti sledili v mislih, besedah in dejanjih.
2. Usmili se vseh trpečih in jim pošlji tolažbo.
3. Odpri naša srca, da bomo radi pomagali vsem pomoči potrebnim.
4. Daj nam prave modrosti, da bomo prepoznavali svoje talente in jih bogato uporabili v korist sočloveka.
5. Usmili se vseh rajnih, še posebno naših sorodnikov, prijateljev in dobrotnikov. Za njihov trud jim podeli večno veselje pri tebi.

Jezus, sin živega Boga, usliši naše prošnje in nas blagoslovi, ki živiš in nas ljubiš vekomaj. Amen.

Petek, 1. 12. 2017

OBRODIMO SAD TAM, KJER SMO

Evangelij (Lk 21,29-33)

Vojne, lakota, potresi, kužne bolezni, preganjanja, smrti, razdejanja, naši strahovi in brezizhodne stiske so zlo. Zlo sveta je kakor cvetenje smokve, ki naznanja vstajenje in začetek rojevanja sadov. Kristus nas je že osvobodil, zato se lahko zravnamo. Ni se nam treba prepuščati strahu, ampak lahko gledamo v Gospoda. Zlo, ki smo ga deležni in ga ne povzročamo, nas pridruži Gospodovemu trpljenju, njegovi ljubezni do slehernega človeka. Sedanjost je čas, ko on poskrbi za nas z vso svojo močjo. To, kar ljudje vidimo kot zlo, je začetek upanja. Je bližina Kristusa. Vse oblike zla, ki ga povzročamo, dosežejo izvršitev na križu. Tam Jezus reši, kar je izgubljeno, da bi mi lahko odgovorili na njegovo ljubezen. Dokončno odrešenje se dogaja tukaj in zdaj sredi sedanjih križev in težav. On je z nami za vedno. Zato naše življenje v vsakršnih okoliščinah lahko obrodi sad.

PROŠNJE

Naš odrešenik Jezus Kristus, z zaupanjem se obračamo nate in te prosimo:

1. Naj nas zagotovilo Božjega varstva navdaja z velikim veseljem in pogumom.
2. Razsvetluj nas, da bomo delali to, kar je prav.
3. Pomagaj mladim, da bodo razbirali znamenja časa in hodili po tvoji poti.
4. Daj moči staršem, da bodo svetel zgled svojim otrokom.
5. Usmili se vseh, ki so umrli, in jih sprejmi k sebi v večno veselje.

Dobrotljivi Bog, usliši naše prošnje, ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

Sobota, 2. 12. 2017

MOLITEV NAS OHRANJA V BOŽJI BLIŽINI

Evangelij (Lk 21,34-36)

Naša zaskrbljenost za življenje je posledica strahu pred smrtjo. Strah potolče vse in nikomur ne prizanese. Je vir telesnih bolezni in pokvarjenih odnosov do sebe, drugih in stvarstva. Strah lahko razbije vsako srce – Božje prebivališče. V Kristusu je Oče ta strah vzel nase in razkril, da je strah lažniv in prevarantski. Zaradi laži se bojimo tudi Očeta, a njegov Duh odpre naše srce, da se ga nič več ne bojimo, ampak ga imamo za svojega ženina. Ponavljanje njegove besede nas osvobodi strupene moči strahov in iz vsakega strahu naredi priložnost za še več moči in trdnosti v sedanjem trenutku. Vse, kar se dogaja, postaja priložnost za odgovor na osebno pozornost Boga, ki jo vsak izmed nas doživlja tukaj in zdaj. Kristjan lahko ves čas živi z Bogom, ki podarja sedanji trenutek in hrepeni, da bi bili z njim v dialogu in sodelovanju, svobodno in zavestno. On je v nas in mi v njem. To je resnični dom. To so nebesa. Živimo jih danes. Gospod je naš resnični dom tukaj in sedaj. V molitvi to sprejemamo in se učimo sodelovati pri tem, kar on dela za nas in za vse, ki nam jih podarja na pot življenja.

misli zapisal p. dr. Viljem Lovše SJ

PROŠNJE

Troedini Bog, ti poznaš naše slabosti in skrbi, ki jih vsi tako težko prepoznamo in izrečemo. Z zaupanjem se obračamo k tebi in te prosimo:

1. Daj nam moči za spreobrnjenje in zgledno življenje.
2. Pomagaj nam, da se bomo manj kritizirali in bolj spodbujali.
3. Nauči nas ohranjati notranji mir in povezanost s teboj.
4. Naj vedno raje dajemo kot prejemamo ter prisluhnemo kot govorimo.
5. Sprejmi k sebi vse, ki so v tem tednu odšli v večnost.

Jezus, ti si pot, resnica in življenje, ozri se na nas v svojem usmiljenju in nas usliši zdaj in vekomaj. Amen.

NAGOVOR I

Kje sem doma? To je geslo letošnjega Tedna in nedelje Karitas. Nihče ne more danes, na prvi dan novega cerkvenega leta, reči, da je leto, ki ga pričenjamo, zadnje v vsej svetovni zgodovini. Lahko bi seveda bilo, lahko pa, da jih bo še mnogo. Vemo, da so zaloge strašnega orožja tolikšne, da bi ne samo enkrat, ampak mnogokrat lahko uničile naš planet. Kljub vsemu smo preveč gotovi in nas govorice o koncu sveta ne prizadenejo. Obnašamo se drugače kot Korinčani, ki so po Kristusovem vstajenju tako živo pričakovali Kristusov ponovni prihod, da se za zemeljske stvari sploh niso menili. Apostoli so jih morali resno opozarjati, da so se zopet prijeli svojega dela. Danes pa se človeštvo predaja brezskrbni gotovosti, da je vse trdno in stalno, na drugi strani pa zopet krhko in tako minljivo. Zato se moramo večkrat vprašati: Kje sem doma? Kam sem namenjen in kam grem?

Advent ne pomeni le notranje in zunanje priprave na božič, niti ni samo spomin na čas pred Kristusom, ko so ljudje čakali Odrešenika. Pomeni tudi Kristusov drugi prihod ob koncu sveta, k čemur je božja beseda danes še posebej usmerjena. Prerok Izaija izrazi močno željo po Odrešeniku, ko pravi: „Vrni se zaradi svojih služabnikov, zaradi rodov, ki so tvoja dediščina. O, da bi predrl nebo in stopil dol, da bi se pred teboj tresle gore.“ Ob tem pa jasno pove tudi, da je ljudstvo grešilo in se iz sužnosti greha in pokvarjenosti sâmo ne bo moglo rešiti. „Mi smo glina, ti si naš upodabljavec, vsi smo delo tvojih rok.“

Božji Sin je zgodovinsko že prišel in je s svojim trpljenjem, smrtjo in vstajenjem odrešil grešno človeštvo. Vendar pa se mora ta skrivnost, ki se je sama po sebi že dopolnila, ponoviti v vsakem izmed nas in se neprenehoma obnavljati, dokler nas ne privede v občestvo z Jezusom. Odrešenik neprestano prihaja k nam po zakramentih, božji besedi, ki jo Cerkev oznanja, po notranjih navdihih in pobudah. Zato ga moramo vedno znova sprejemati in po njem hrepeneti.

Krščanski advent se razpenja med hvaležnim spominom na Jezusovo rojstvo in darove, ki smo jih od njega prejeli, ter njegovim veličastnim

prihodom ob koncu sveta. Če vmesni čas napolnimo s čuječim in dejavnim pričakovanjem, bo sam Bog, kakor pravi apostol, vernike „do konca utrdil, da boste brez krivde na dan našega Gospoda Jezusa Kristusa.“ Zvestobi človeka, ki živi v pričakovanju svojega Boga, ustreza zvestoba Boga, ki prav gotovo izpolni, kar je obljubil.

S človekove strani mora biti zvestoba taka, kakor jo opisuje današnji evangelij: velikodušna služba v izpolnjevanju lastnih dolžnosti, ne da bi se vdajali lenobi ali utrujenosti – kakor skrbni služabnik, ki v gospodarjevi odsotnosti ne poležava, temveč opravlja naložena dela, tako da ga gospodar, ko se vrne “zvečer, opolnoči, ob petelinjem petju ali ob zori“, najde tam, kjer mora biti – pri delu. Tak služabnik ni prestrašen kakor tisti, ki ga zalotijo, da ne opravlja svojih dolžnosti, ampak je gospodarjevega prihoda vesel.

Advent je pravzaprav vedno, saj nenehno pričakujemo Kristusov prihod. V čem naj bo torej naša adventna priprava? Še bolj se moramo potruditi, da bi vedno živeli iz vere in bili odprti za Boga in njegov klic. Imeti moramo potrpljenje, to pomeni, da znamo potrpeti, čakati in zapati v božjo previdnost. V nas mora biti ljubezen, s katero se približujemo Bogu in vsakemu človeku, še posebno osamljenemu in tistemu, ki je v kakršni koli stiski. Znati moramo moliti, da bi bili čuječi in vedno pripravljeni na srečanje z Bogom.

Mnogi člani župnijskih Karitas boste danes še posebej prisotni v vaših župnijah – nekateri z adventnimi venčki za pomoč ljudem v stiski, drugi boste svoje vernike razveselili s čajem, kavo in pecivom, vsi pa smo lepo povabljeni, da velikodušno prispevamo svoj dar za župnijsko oz. škofijsko Karitas. Vsem darovalcem in sodelavcem v ŽK in ŠK iskren Bog povrni!

žpk Ciril Murn, predsednik Škofijske karitas Novo mesto

NAGOVOR II

Ko berem Jezusove besede: »Čujte, da vas gospodar ob svojem prihodu ne najde spečih,« se spomnim na mnoge dogodke iz svojega življenja, ko (ni)sem bil pripravljen: sredi mirnega popoldneva je pozvonilo pri vratih. Bili so nenapovedani obiski. Vesel sem jih bil, a sem jim moral reči, naj nekaj minut počakajo pred vrati, da sem na hitro pospravil stvari, ki so se med dnevom nabrale na mizi. Včasih nepripravljen naletim na človeka, ki pride na pogovor jezen, slabe volje ali žalosten. V takih primerih se dan odvije drugače, kot sem ga načrtoval. Zato je dobro biti pripravljen tudi na nepričakovano. Toda Jezus v tem odlomku ne želi poudariti le tega. Pravi namreč, da je gospodar pred svojim odhodom vsakemu služabniku naročil, naj opravi določeno opravilo. Za vsakega od nas ima Bog življenjski načrt. Dan za dnem nas spremljajo številna opravila, zato je več kot na mestu, da se zvečer vprašamo: »Katero izmed jutrišnjih opravil je najpomembnejše?« Tega naslednji dan opravimo čim prej in kar najboljše, šele nato pridejo na vrsto druge stvari.

Jezus nam nalaga še eno opravilo, ki ga zlahka spregledamo: »Molite.« Ob tem se spomnim na besede preroka Ageja, po katerem Bog (če povzamem na kratko) ljudem pove: ker ne molite, v vašem srcu ni miru. Ker nimate miru, vas nič ne zadovolji. Ker vas nič ne zadovolji, ste nemirni tudi pri delu. In ker ste nemirni pri delu, le-to ne obrodi tako dobrih sadov, kot bi jih lahko. Četudi smo včasih na tesnem s časom, si vzemimo nekaj trenutkov za molitev, da se umirimo.

Bog želi, da vsak izmed nas ne izpolni le življenjskega poslanstva, ampak tudi vsak dan posebej napolni z dobrimi dejanji do ljudi, ki živijo ob nas.

Letošnje geslo Tedna Karitas je: Kje sem doma?

Nekdo bo morda rekel: »Doma sem v krogu svojih domačih.« Res ... lepo je živeti v družini, kjer se trudimo za razumevanje, si stojimo ob strani, si pomagamo in se podpiramo.

Nekdo je našel dom v delu. Z delom ustvarjamo boljši jutri ter služimo kruh zase in svoje domače. Toda naj delo ne bo izgovor, da se umikamo od domačih, čeprav so včasih naporni.

Nekdo bo rekel, da je doma med prijatelji. Vsi potrebujemo prijatelje, na katere se lahko zanesemo tudi takrat, ko nam gre slabo. Človek, ki mu prijatelji v stiski stojijo ob strani, je srečen človek.

Še najbolj mi je blizu odgovor nekega človeka, ki je rekel: »Doma sem tam, kjer me imajo radi.«

Teden Karitas nas vabi, naj poživimo dobroto na vseh ravneh: v odnosu do domačih, do sodržavljanov, pa tudi do tujcev in priseljencev.

Trudimo se z besedami in dejanji pokazati soljudem, da jih imamo radi. Radi pa tudi molimo. Potem bodo za vsakega izmed nas veljale besede, ki jih je v lepi pesmi zapisal blaženi škof Anton Martin Slomšek: »V nebesih sem doma, tam Jezus krono da, tam je moj pravi dom, tam večno srečen bom!«

žpk Marko Čižman, predsednik Škofijske karitas Ljubljana

NAGOVOR III**Malo drugačen osnutek pridige za nedeljo Karitas****Za uvod – bratu duhovniku:**

Morda tudi ti, dragi brat, deliš z mano podobno doživetje. Pripravljam se na pridigo. Preberem nekaj izdelanih predlogov ali osnutkov, pa z nobenim nisem zadovoljen. Ne, da ne bi bili kvalitetni. Vsak pisec se je potrudil. Ampak njegove misli niso doma pri meni.

To, kar sedaj zapisujem v zvezi z letošnjo nedeljo Karitas in adventom, pa je doma pri meni. S svojimi mislimi plašno trkam na vrata doma tvojih misli, izkušenj in srca. Morda boš kaj udomačil.

Od ? do ...

Kje sem doma? Vprašanje, ki je priložnost za refleksije, spraševanja, premlevanja, morda tudi nostalgijo. A bolj kot to bi rad, da od nedeljske maše (tudi na nedeljo Karitas) odhajam s pogumom za življenje in zavestjo, da z Jezusom in njegovim evangelijem lahko nekaj naredim za svoj dom. Da se z Jezusom lahko počutim doma tudi tam, kjer se na prvi pogled zdi, da ni moj dom. Tako se stavek Kje sem doma? v mojih mislih spreminja. Kje sem doma ... Da bi bil doma ... Doma bom ... Tu sem doma ...

Upam, da bo sad letošnjega tedna Karitas, naših pridig, morda tudi adventnega časa na sploh pogosteje doma v naših hišah, župnijah, župnijskih Karitas ... Povsod tam, kjer živimo kristjani.

Adventna pot

Nekoč sem mislil, da lahko z vsako pridigo obrnem svet. Vsi vemo, da tega ne more nihče. Bilo bi tudi neugodno, če bi ga. Ker, pomisli, kako čudno bi se ta naša Zemlja vrtela, če bi jo vsaka duhovniška pridiga zasukala v svojo smer.

Zato skušam o pridigi prve adventne nedelje razmišljati kot o delu poti skozi adventni čas do božiča. Morda lahko izziv graditve doma postane nekakšna rdeča nit celotne adventne poti, in sicer z namenom, da

ozavestimo svoje bivanje doma, da duha domačnosti širimo v svojem okolju in da se ob Jezusu počutimo domače. Ta predlog sem zapisal v tabeli.

Nedelja	Preblisk iz evangelija	Izziv	Povezava z geslom nedelje Karitas; vedno v luči Božje besede, ki je izvir
Prva adventna	Čujte.	Razmislek.	Temeljito v sebi pretuhtati različne vidike doma, domačnosti in lastne zavzetosti. Odkriti vzor doma po Božji besedi te nedelje.
Druga adventna	Pripravite, zavnajte.	Nekaj konkretno narediti.	Odločiti se za osebno konkretno delo za oblikovanje doma. Načrtovati en korak osebnega spreobrnjenja, da bom postajal evangeljski domačin.
Tretja adventna	Nisem Mesija, sem glas vpijočega v puščavi.	Izreči jasno besedo.	Iskreno spregovoriti z najbližjimi o lastnem doživljanju odnosov doma. Osredotočiti se na to, kakšen sem jaz, ne kakšni bi morali biti drugi.
Četrta adventna	Našla si milost pri Bogu. Zgodi se mi po tvoji besedi.	Odpreti se Bogu.	Zavedanje resnice, da sem tudi sam našel nekaj milosti pri Bogu. Veseliti se tega v sebi in Bogu prostodušno odpreti dušo.

Vzorec doma ob Božji besedi prve adventne nedelje

Za pridigo na prvo adventno nedeljo z vami delim svoj premislek, ki se mi je utrnil ob preišljevanju odlomkov Božje besede.

Prvo berilo (Iz 63,16-17.19; 64,2-7) – najdeno sporočilo

Dom se gradi ob čvrstem očetu, ki nudi varnost, opozorilo, usmeritev. Tam, kjer se oče umakne, je čutiti zbeganost in negotovost. Ljudstvo pričakuje ponovni vstop Očeta (Gospoda) v dogajanje. Izraža priznanje napačne drže ob brezbriznosti do Božjih svaril. Zaznava bednost položaja, ker sâmo v sebi nima moči, da se ponovno vzpostavi. Pretresen

ob koncu kliče: »In zdaj, Gospod, si ti naš oče! Mi smo glina, ti naš upodabljavec.«

Drugo berilo (1 Kor 1,3-9) – najdeno sporočilo

Dom se gradi ob prijaznem razmišljanju o drugih ljudeh, s katerimi živimo, in ob zaupanju, da Bog blagoslavlja vsakega človeka. Pri svetem Pavlu pogosto občutim, kako zares vzame dejstvo, da smo vsi Božji otroci. Iz njegovih nenehnih pozdravov veje navdušenje nad naslovljenci vsakega pisma. Sprejema jih kot svoje domače in se Bogu zanje zahvaljuje. Zdi se prav noro zaljubljen vanje. Pa ne zaradi njihove brezhibnosti. V svojih bratih in sestrah vidi uresničenje Jezusove ljubezni, ker so poklicani v občestvo.

Evangelij (Mr 13,33-37) – najdeno sporočilo

Doma je odgovornost porazdeljena. Ko gospodar odpotuje, so na vrsti služabniki, da naredijo svoje. Ob neomajni veri in zaupanju v Očeta se nihče izmed nas ne more izogniti svoji lastni odgovornosti, da izpolnimo svoje poslanstvo v zemeljskem domu.

Odmev, ki ga slišim kot pridigar.

Gornjim spoznanjem ob odlomkih Svetega pisma dodajam kratek odmev, ki ga slišim v sebi – pridigarju.

Ob prvem berilu:

Duhovni oče svojim župljanom sem. Čakajo na mojo besedo. V vlogi župnika morda doživim nasprotovanje ali/in neupoštevanje. A gotovo so tudi ljudje, ki pravijo: »Vrni se, povej še enkrat, vztrajaj, ne zapusti nas.«

Ob drugem berilu:

Poskusi se prijazno spomniti ljudi, ki jim boš v nedeljo govoril. Različni so. Včasih tudi naporni. Kljub vsemu pa Božji otroci. Po krstu tvoji bratje in sestre. V vsakem od njih živi Jezus Kristus. Poglej nanje z naklonjenostjo – ne zato, ker so idealni. Zanimivi so, ker jih Bog ljubi.

Ob evangeliju:

Priložnost za razmislek, kako zavzeto opravljam naloge, ki so mi poverjene po službi. Po drugi strani pa, ali znam odpotovati in prepustiti odgovornost župljanom?

Odmev, ki ga slišim za naše družine

Skozi letošnje pastoralno leto nas vodi misel na družine in širjenje vere v njihovem okolju. Zato skušam iskati odmev sporočila Božje besede v okolju družin, s katerimi živim.

Ob prvem berilu:

Zaklicati očetom sporočilo o njihovi pomembnosti doma. Povabiti jih, da se preverjajo ob nebeškem Očetu. Povabiti družinske člane, da sprejmejo očete take, kot so. Vsi odrasli doma so upodabljavci otrok – podaljšana roka nebeškega Očeta.

Ob drugem berilu:

Spodbuda k prijaznemu razmišljanju o drugih družinskih članih, zlasti med različnimi generacijami. Razlog medsebojnega spoštovanja družinskih članov presega krvno povezanost. Povezani smo po Kristusu, po njegovem življenju. V stilu svetega Pavla se ob večerni molitvi zahvalimo za domače.

Ob evangeliju:

Spodbuda staršem, da otrokom prepustijo del odgovornosti. Spodbuda otrokom, da prevzamejo svojo odgovornost in ne samo pasivno čakajo na ukaz staršev. Pri tem ne gre za vzgojno taktiko. Delitev odgovornosti je v Božji zamisli.

Odmev, ki ga slišim za Karitas

Naslednjih iskric ne pišem z namenom, da bi bile uporabljene pri pridi-gi. Lahko pa pridejo prav za pogovor s sodelavci Karitas.

Ob prvem berilu:

Pogled na statistične podatke kaže, da je Karitas bolj ženska ustanova. Moških je malo? Morda pa ni treba, da smo hudi nanje. Začnimo jih klicati, kot Izraelci Gospoda. Povejmo jim, kje jih pogrešamo in kje nas bo njihova navzočnost naredila boljše.

Ob drugem berilu:

Podobno kot pri družini nas v Karitas (npr. župnijski) ne povezuje le naša pripadnost isti organizaciji. Pomembneje je, da je v vseh nas Kristusovo življenje. S to zavestjo lažje premagujemo razlike, ki se pokažejo med nami pri opravljanju dela. Bogu se zahvaljujem za sodelavce Karitas.

Ob evangeliju:

Pomembno je zavedanje, da ob vsem praktičnem in organizacijskem delu za Karitas ne pozabimo na to, da je vse pravzaprav čakanje Gospodarja. On si izbere, kdaj (in v kom) pride. Morda samo ob koncu mojega življenja. Morda v brezdomcu danes, morda v beguncu pred enim letom, morda jutri v zmedeni osebi

žpk msgr. Slavko Rebec, ravnatelj Škofijske karitas Koper

PROŠNJE

Dragi bratje in sestre, Jezus nas vabi k čuječnosti. Tudi mi ga prosimo, naj nas z molitvijo in dobrimi deli ohranja blizu sebe:

1. Jezus, ohrani nas čuječe in pripravljene na snidenje s teboj tudi v podobi najbolj ubogih in odrinjenih.
2. Prosimo te za naše domove. Obnovi v njih ljubezen in razumevanje.
3. Prosimo te za redovne in druge skupnosti, da bosta v njih vladala medsebojno odpuščanje in spoštovanje.
4. Daj papežu, škofom in duhovnikom potrebne čuječnosti, da ne bodo preslišali tvojega glasu.
5. Prosimo te za voditelje narodov, naj si prizadevajo za mir in take življenjske pogoje, da bodo vsi ljudje deležni dostojnega življenja.
6. Naš odrešenik, prosimo te za vse rajne, še posebno pa za rajne sodelavce Karitas. Povrni jim po njihovih dobrih delih.

Gospod Jezus, daj, da bomo v adventnem času napredovali v svetosti. Ostani z nami in nas blagoslavljaljaj zdaj in vekomaj. Amen.

Kje sem doma?

V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

Uvod

Sprašujemo se: Kje sem doma? Kje so doma otroci, kje mladi? Zakonci? Starejši? Poglejmo njihove domove in jih izročajmo usmiljenemu Očetu: tiste v lepih, urejenih, toplih domovih, tiste v okrnjenih ali porušenihi domovih, tiste, ki tavajo brez doma.

Otroci

Otrokov prvi dom je pod materinim srcem. Tam je varen in ljubljen. Ko se rodi, ga najde pri mami in očetu, v zavetju družine. Koliko otrok pogreša tak dom! Koliko jih išče nadomestke zanj! Vrtec, šola, ulica, krožki, televizija, računalnik, telefon, internet ... Nič od tega ga ne more nadomestiti. A številni se morajo zadovoljiti z nadomestki.

S svetim krstom dobi otrok dragocen dom pri Bogu.

Pesem po napevu: Kraljica venca rožnega:

»Kje sem doma?« sprašuje se
otrok, ki še nedolžen je.
Povem ti, da si tam doma,
kjer je ljubezen sred' srca.

Molitev: Očenaš, Zdrava Marija, Slava Očetu

Mladi

Dom pri starših postaja pretesen. Mladi odhajajo, a se vračajo, dokler ne pride čas, da dokončno odidejo in si zgradijo svoj dom. Tudi njim se ponujajo nadomestki. A nobeno okolje, nobena skupina, noben tehnični pripomoček ne more nadomestiti pravega doma, oseb, ki se spoštujejo in ki jih združuje vez ljubezni.

»Kje sem doma?« sprašuje se
mlad človek, ki na poti je.
Povem ti, da si tam doma,
kjer te ljubezen res pozna.

Molitev: Očenaš, Zdrava Marija, Slava Očetu

Zakonci

Mož in žena gradita dom, ki je spleten iz ljubezni njunih src. Vanj sprejemata otroke. Dostikrat pa zunanje okoliščine in ranjenost srca gradnjo onemogočajo. Včasih kdo najde nadomestek: službo, družbo, zabavo ... Včasih kakšen dom porušita egoizem ali javno mnenje. Blagor zakonca, ki gradita dom tudi po zakramentu svetega zakona.

»Kje sem doma?« sprašujeta
mož, žena, vsa utrujena.
Povem glasno, da sta doma
pri srcu, ki ljubiti zna.

Molitev: Očenaš, Zdrava Marija, Slava Očetu

Starejši

Dom se krha, otroci odhajajo ali pa so že odšli. Starejše tako čaka nov dom – velikokrat dom upokoencev. Tudi oni se lahko zatekajo k nadomestkom. Blagor tistim, ki gledajo naprej, v pravo smer, v smer, kjer se odpirajo vrata v večni dom – nebesa.

»Kje sem doma?« sprašuje se
star človek, ki zgaran je že.
Povem ti, da si tam doma,
kjer je ljubezen brez meja.

Molitev: Očenaš, Zdrava Marija, Slava Očetu

Vsak človek, otrok, fant, dekle, mož, žena, oče, mati, starejši, vsak posameznik ima trojni dom. Prvi je v družini, kjer odrašča, in potem v družini, ki jo s svojimi darovi oblikuje in bogati. Drugi dom je v župniji, kjer lahko pri nedeljskem bogoslužju in v kateri od številnih skupin najde svoje mesto, varnost in poslanstvo. Tretji in večni dom pa je v večnosti, v nebesih.

O trojnem domu nam govori Sveto pismo, o njem pripovedujejo svetniki. Zanj naj se dviga k Bogu naša molitev.

1. V družini sem doma

Sveto pismo pravi: Lk 2,41-52

Njegovi starši so vsako leto ob prazniku pashe hodili v Jeruzalem. Ko je bil star dvanajst let, so šli na pot po praznični navadi. In ko so se po končanih prazničnih dneh vračali, je deček Jezus ostal v Jeruzalemu, ne da bi njegovi starši to opazili. Mislili so, da je pri popotni družčini, in so prehodili pot enega dne. Nato so ga začeli iskati med sorodniki in znanci. Ker ga niso našli, so se vrnil v Jeruzalem in ga iskali. Po treh dneh so ga našli v templju. Tam je sedel med učitelji, jih poslušal in vpraševal. In vsi, ki so ga slišali, so bili iz sebe nad njegovo razumnostjo in njegovimi odgovori. Ko sta ga zagledala, sta bila presenečena in njegova mati mu je rekla: »Otrok, zakaj si nama tako storil? Tvoj oče in jaz sva te s tesnobo iskala.« Dejal jima je: »Kako da sta me iskala? Mar nista vedela, da moram biti v tem, kar je mojega Očeta?« Vendar nista razumela besed, ki jima jih je rekel. Nato se je vrnil z njima in prišel v Nazaret ter jima je bil pokoren. In njegova mati je vse, kar se je zgodilo, shranila v svojem srcu. Jezus pa je napredoval v modrosti, rasti in milosti pri Bogu in pri ljudeh.

Tihota.

Bl. škof Slomšek nam govori:

Starši, vi ste za otroka prvi in najpomembnejši učitelji. Učite jih Boga prav spoznati, ljubiti in mu služiti in se v tej Božji službi veseliti, da bo vsaka krščanska hiša Božji tempelj. – Vsaka krščanska hiša naj bo Bogu posvečena cerkev, vsak hišni gospodar skrben dušni pastir svoje družine.

Molimo za člane naših družin:

Nebeški Oče, z velikim zaupanjem se obračamo k tebi in te prosimo za člane naših družin:

- Prosimo za otroke, da bi jim oče in mati znala in zmogla zagotoviti topel in varen dom. – Prosimo te, usliši nas.
- Prosimo za mlade, ki jim dom postaja pretesen, da bi znali ohranjati vrednote domače družine in bi jih prenašali na mladi rod v novih družinah.

- Prosimo za očete in matere, da bi zmeraj z ljubeznijo spremljali in iskali svoje otroke in jih usmerjali k Bogu.
- Prosimo za starejše člane naših družin, da bi s potrpežljivostjo in življenjsko modrostjo predajali krščansko vero mlademu rodu.

Z zaupanjem se obrnimo k Jezusu in Mariji in z molitvijo desetke rožnega venca prosimo za otroke, mlade, starše, starejše in vse druge člane naših družin, da bi vsak v družini našel svoj dom.

- Ki si ga, Devica, od Svetega Duha spočela

Priporočimo člane naših družin nebeškim zavetnikom:

- Sv. Frančišek in Jacinta, fatimska pastirčka, častilca nebeške Materije Marije – prosita za nas.
- Sv. zakonca Martin, starša redovnic in sv. Terezije Deteta Jezusa – prosita za nas.
- Bl. Anton Martin Slomšek, prijatelj otrok in mladine, podpornik družin – prosi za nas.
- Sv. Mati Terezija, varuhinja življenja in podpornica družin – prosi za nas.

Pesem: O Marija, naša ljuba mati (predvsem 3. kitica) ali druga

2. V župniji sem doma

Sveto pismo pravi: 1 Kor 12,4-11

Različni so milostni darovi, Duh pa je isti. Različne so službe, Gospod pa je isti. Različna so dela, isti pa je Bog, ki dela vse v vseh. Vsakomur se daje razkritje Duha v korist vseh. Enemu je po Duhu dana beseda modrosti, drugemu v skladu z istim Duhom beseda spoznanja. Drugemu vera po istem Duhu, drugemu po istem Duhu milostni darovi ozdravljanja, drugemu delovanje čudežnih moči, drugemu prerokovanje, drugemu razločevanja duhov, drugemu raznovrstni jeziki, drugemu razlaganje jezikov. Vse to pa uresničuje en in isti Duh, ki deli vsakemu posebej, kakor hoče.

Tihota.

Bl. škof Slomšek nam govori:

Najmilenitnejši kraj je farna cerkev, veža Božja, vrata nebeška. Farna cerkev je vseh faranov rojstna hiša, njihov prvi dom. Od tod tečejo sedmeri studenci Božje milosti po vsej fari; od tod pride duhovno življenje do vsake bajtice.

Molimo za člane naših župnij:

Nebeški Oče, z velikim zaupanjem se obračamo k tebi in te prosimo za ljudi po naših župnijah:

- Prosimo te za otroke, ki se po naših župnijah zbirajo k verouku, da bi se v župniji zares počutili doma. – Prosimo te, usliši nas.
- Prosimo za mlade, da bi sredi župnijskega občestva našli svoj drugi dom in svoje sposobnosti in moči velikodušno dali na razpolago Kristusu in župnijski skupnosti.
- Prosimo za očete in matere, da bi skupaj z otroki radi prihajali v župnijsko cerkev in bili pripravljeni opravljati službo, za katero so prejeli talente.
- Prosimo za starejše člane naših župnij, da bi z molitvijo in žrtvijo krepili župnijsko občestvo.

Z zaupanjem se obrnimo k Jezusu in Mariji in z molitvijo desetke rožnega venca prosimo za otroke, mlade, starše in vse druge člane naših župnij, da bi vsak v župniji našel svoj dom in svoje poslanstvo.

- Ki je oznanjal Božje kraljestvo

Priporočimo člane naših župnij nebeškim zavetnikom:

- Sv. Nikolaj, veliki dobrotnik in podpornik revežev – prosi za nas.
- Sv. Janez Vianney, arški župnik – prosi za nas.
- Sv. papež Janez Pavel II., graditelj Cerkve in voditelj občestva – prosi za nas.
- Bl. Anton Martin Slomšek, škof in župnik vseh župnij – prosi za nas.
- Vsak lahko doda zavetnika svoje župnije

3. V nebesih sem doma

Sveto pismo pravi: Flp 3,12-16,20-21

Ne, kakor da bi to že dosegel ali prišel do popolnosti, vendar pa se trudim, da bi to osvojil, ker je tudi mene osvojil Kristus Jezus. Ne mislim, bratje, da sem to dosegel. Eno pa: pozabljam, kar je za menoj, in se iztegujem proti temu, kar je pred menoj, ter tečem proti cilju po nagrado, h kateri nas od zgoraj kliče Bog v Kristusu Jezusu. Zato vsi, kar nas je popolnih, imejmo to v mislih; če pa kaj drugače mislite, vam bo Bog razodel tudi to. Sicer pa se držimo tega, kar smo dosegli.

Naša domovina pa je v nebesih, od koder tudi pričakujemo odrešenika, Gospoda Jezusa Kristusa. Ta bo z močjo, s katero si more podvreči vse, preobrazil naše bedno telo, tako da ga bo naredil podobno telesu svojega veličastva.

Tihota.

Bl. škof Slomšek nam govori:

Tukaj nimamo svojega bivališča, saj je naš dom v nebesih; le popotniki smo v tuji deželi in po neznanih stezah hodimo v Očetovo domačijo.

Ali pesem: V nebesih sem doma

Molimo drug za drugega:

Nebeški Oče, z velikim zaupanjem se obračamo k tebi in ti izrekamo svoje prošnje:

- Prosimo te za otroke, da bi imeli dobre in svete vzgojitelje in voditelje na poti v nebesa. – Prosimo te, usliši nas.
- Prosimo za mlade, da sredi mladostnih viharjev ne bi pozabili na radostno dejstvo, da je naš končni cilj pri Bogu v nebesih.
- Prosimo za očete in matere, da bi z besedo in zgledom svoje otroke in vse druge vodili k Bogu v nebesa.
- Prosimo za starejše, da bi ohranjali upanje v življenje po smrti in bi z živo vero in dejavno ljubeznijo pričevali za naš večni dom v nebesih.

Z zaupanjem se obrnimo k Jezusu in Mariji in z molitvijo desetke rožnega venca prosimo za otroke, mlade, starše in vse druge, da bi po končanem zemeljskem potovanju vsak prišel domov v nebesa, v družbo Jezusa, Marije in vseh svetnikov.

- Ki je od mrtvih vstal

Priporočimo vse nas našim nebeškim zavetnikom:

- Sv. Ana, ki je Jezusovo mater Marijo vzgojila za nebesa – prosi za nas.
- Sv. Benedikt, ki nas z molitvijo in delom vabi na pot v večni dom – prosi za nas.
- Sv. Frančišek Asiški, ki nas vodi in krepi v služenju bližnjim – prosi za nas.
- Bl. Anton Martin Slomšek, ki nas uči, da smo v nebesih doma – prosi za nas.
- Vsak lahko doda zavetnike navzočih molivcev

Pesem: Marija, nebeška kraljica ali druga

Sklep

Slava Očetu in Sinu in Svetemu Duhu – kakor je bilo v začetku, tako zdaj in vselej in vekomaj. Amen.

V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

Ali: blagoslov z Najsvetejšim

Pripravil: Lojze Kozar ml.

Gradivo za oblikovanje srečanja zakonskih parov ali staršev prvoobhajancev, birmancev

Gradivo se lahko deloma ali v celoti uporabi za daljše srečanje (glede na dolžino srečanja in metodo dela v skupini).

Kje sem doma?

Namen srečanja:

Da bi pari v luči besed papeža Frančiška (Apostolska spodbuda Radost ljubezni, Amoris Laetitia, AL) spregovorili o pomenu in vrednoti družine in doma v času, v katerem živimo.

Cilj srečanja:

Na srečanju bomo govorili o vrednoti družine in doma ter odgovornosti, ki nam jo je Bog zaupal: biti njegov odsev v vidnem svetu. Na koncu bomo naredili dva sklepa.

Molitev na začetku srečanja:

„Nebeški Oče! Zahvaljujemo se ti, da smo se smeli zopet zbrati v tvojem imenu, da bi vsakdo med nami globoko v srcu začutil toplino tvoje ljubezni in prisotnosti. Pomagaj nam, da bomo v naših srcih zmogli prebuditi hvaležnost za vse, kar nam vsak dan znova podarjaš, da bomo poskušali ozavestiti in razumeti, da smo vse, kar smo in kar imamo, prejeli iz tvojih rok – kot dar tvoje velike ljubezni. Ti, Jezus, si sam rekel, da kjer sva dva ali smo trije zbrani v Tvojem imenu, si Ti sredi med nami. Tudi sedaj te vabimo v našo sredo. Povezuj nas z vezjo ljubezni in miru in nam pomagaj, da bomo naše oči srca vedno usmerjali vate, da bomo kot mladika iz trte tudi mi iz tebe vedno črpali moč za življenje, odpuščanje in usmiljenje. Ki živiš in kraljuješ vekomaj! Amen.«

I. UVOD:

Par, ki bo srečanje vodil, naj poskrbi za sproščeno vzdušje. Prav zato drug drugemu najprej z veseljem sezimo v roko in si zaželimo lep in prijeten večer.

Spomini iz otroštva

Vsakdo med nami ima svojstveno izkustvo družine. Nekateri imajo na matično družino, kjer sta starša skupaj skrbela za dobro počutje otrok, lepe spomine, nekateri takih izkustev nimajo (nezakonski otroci, otroci ločenih staršev, otroci staršev, ki so bili na delu v tujini ...). Pa vendar se skušajmo vsi spomniti lepih trenutkov, ko smo se zares počutili sprejete in ljubljene, ko nam je kdo izkazal posebno naklonjenost, trenutkov, ki jih skrbno varujemo v kotičkih otroških spominov ...Taki trenutki so neprecenljiva popotnica za življenje, ki jo v svojem »nahrbtniku« nosimo vedno in povsod. Še posebej dragoceni so takrat, ko se najdemo sredi stisk, razočaranj in bolečin in so včasih edina trdna opora, da ne obupamo.

Zgodbe:

1. Kateri je tisti dogodek iz mojega otroštva, ki mi ob brskanju po spominih pride najprej na misel? Je to morda dogodek, ki sem ga doživel s starši, starimi starši, brati in sestrami, prijatelji? (Kdor je odraščal samo z enim od staršev ali je bil morda pri skrbnikih, naj pomisli nanje.)

Drug z drugim podelimo svojo zgodbo. Par, ki vodi srečanje, naj poskrbi, da bo pogovor o lepih spominih iz mladosti trajal pribl. 20–25 minut.

II. TEMA VEČERA: domačnost

SSKJ (definicija): domačnost je vzdušje, ki je značilno za dom in mirno, skladno družinsko življenje.

A. Zakonski odnos – zibelka domačnosti

Doma se človek počuti tam, kjer mu je dovoljeno biti takšen, kakršen v resnici je, kjer se mu ni treba pretvarjati, igrati ali nositi maske, kjer lahko pove svoje mnenje, ne da bi se bal, da ga bodo gledali postrani, kjer ve, da ni nikomur napoti in ga ni treba biti strah, da bo koga oviral

s svojo prisotnostjo. To pomeni, da se človek doma počuti ob osebi, ki ga sprejema in ljubi in ga ne obsoja zaradi napak, drugačnosti ali neuspehov. Ta občutek sprejetosti in ljubljenosti je največkrat človekovo najgloblje veselje in je tisto, po čemer vsi hrepenimo, kar si v globini srca vsi resnično želimo.

Poročili smo se prav zaradi tega, ker smo končno našli osebo, ob kateri smemo biti to, kar smo, ob kateri se počutimo varne, ob kateri čutimo domačnost, sprejetost in ljubezen, ki se vedno razveselil, ko nas zagleda, ki ji lahko zaupamo in nas ne bo izigrala.

Neznani avtor je zapisal: »Ko se zazrem v tvoje oči, pridem domov. Nič ne more biti hujšega, kot biti brez tebe. Moja duša je izpolnjena le ob tebi. Ljubim te, moja druga polovica. Ti sam si moj dom, pa ni pomembno, kje je to.« Prav zaradi domačnosti, ki jo ustvarja topel in prisrčen odnos, smo zakonci na začetku naših poti tako radi drug ob drugem, tako radi skupaj preživljamo čas, se pogovarjamo ali pa samo tiho ždimo v ljubečem objemu.

2. Kako bi vidva opisala vajine prve trenutke, dneve, tedne, mesece po poroki? Kako sta se takrat počutila – kakšno domačnost sta čutila drug ob drugem? (POZOR: naj se nihče ne počuti prisiljen odgovarjati na vprašanja. Lahko ste preprosto tiho in besedo predate svojemu sozakoncu ali drugemu članu zakonske skupine.)

Par, ki vodi srečanje, naj vsakemu udeležencu da list papirja.

Vaja: na list papirja napišite, katere so tiste stvari (prioritete), ki zapolnijo vaš dan oz. čemu posvečate svoj čas. Napišite najmanj tri in največ pet stvari.

3. Če sta torej dobro počutje in domačnost stvar ljubečega odnosa, kako visoko na lestvici vaših osebnih prioritet je danes vajin odnos? Oglejte si list papirja, na katerega ste zapisali, čemu posvečate največ pozornosti, in pomislite, koliko časa na dan (teden, mesec) vi posvetite negi vajinega odnosa.

B. Domačnost je odsev Božje podobe

Papež Frančišek nas uči: »Troedini Bog je občestvo ljubezni in družina je njegov živi odsev. Besede sv. Janeza Pavla

II. nam pojasnjujejo: »Naš Bog v svoji najgloblji skrivnosti ni samota, temveč družina, ker ima v sebi očetovstvo, sinovstvo in bistvo družine, ki je ljubezen. Ta ljubezen je v Božji družini Sveti Duh.« (AL 11) Kot njegov predhodnik želi tudi papež Frančišek v nas naslikati podobo živega Boga – ljubečega odnosa med Očetom in Sinom in Svetim Duhom – da bi mi vedeli, da smo moški in ženske ustvarjeni po Božji podobi in smo odsev te podobe v vidnem svetu: **»Bog je ustvaril človeka po svoji podobi, po Božji podobi ga je ustvaril, moškega in žensko je ustvaril.«** (1 Mz 1,27)

S tem je možem in ženam zaupal odgovorno nalogo in poslanstvo: biti odsev Božje ljubezni in njegove podobe v svetu. Ko sta si na dan vajine poroke pred Bogom in pričami obljubila zvestobo v sreči in nesreči ter boleznih in zdravju, sta temu poslanstvu oba rekla DA. Vedno ko v vajinem odnosu zmaguje ljubezen in sta drug za drugega občutljiva in spoštljiva, je med vama ozračje domačnosti. Takrat izpolnjujeta poslanstvo: sta odsev Božje podobe v svetu. Svet pa so najprej vajini bližnji: otroci, sorodniki, prijatelji, sosedje, sodelavci ...

4. Bolj ko bo jasen odsev Božje podobe med vama, bolj domače se bosta počutila drug ob drugem. Se s to trditvijo strinjate/-a? Zakaj DA oz. NE?
5. Božja ljubezen (AGAPE) je zastonjska in brezpogojna. Starša, ki se ljubita in sta si naklonjena, otrokom z zgledom rišeta sliko Boga. Kakšno podobo Boga rišeta svojim otrokom vidva? Je vajina risba potrebna osvežitve? Jo lahko popravita?

Kdor želi ljubiti, se mora najprej naučiti odpustiti.

C. Domačnost v treh preprostih besedah

Papež Frančišek nas vabi, naj pri ustvarjanju toplega in domačega ozra-

čja v naših domovih ne pozabimo na tri besede: **»V družini je treba uporabljati tri besede: »prosim«, »hvala«, »oprosti«.** Tri ključne besede!« **»Ko v družini nismo vsiljivi in vprašamo »Ali smem?«, ko nismo sebični in se naučimo reči »hvala« in ko kdo spozna, da je naredil kaj slabega, in zna reči »oprosti«, v taki družini vladata mir in veselje.«** (AL 133) Z drugimi besedami bi lahko rekli, da se v taki družini počutimo zares doma.

6. Kako vam uspeva uporaba teh treh preprostih besed: prosim, hvala, oprostí?

D. Domačnost v občestvu

Marsikdaj tragedijam botruje nevednost. Sam papež Frančišek pravi, da je mnogo zakonov neveljavno sklenjenih, da mnogi mladi ob poroki niso vedeli, kaj zakon sploh pomeni, niso razumeli njegove večne perspektive – nerazvezljivosti zakona, niso razumeli in vedeli, kaj obljublajo, ko so izrekli besede poročne obljube.

Prav zato tako tenkočutno pristopa k tistim, ki živijo v neurejenih razmerah in v takem okolju vzgajajo otroke: **»Posebno sposobnost razlikovanja je treba posvetiti pastoralnemu spremljanju ločenih, razvezanih in zapuščenih ... Kar zadeva ločene, ki živijo v novi zvezi, je pomembno, da jim damo čutiti, da so del Cerkve, da »nikakor niso izobčeni« in se jih ne obravnava kot izobčene, ker so vedno del cerkvenega občestva ... Če staršem pomagamo zdraviti rane, in jim stojimo duhovno ob strani, storimo to dobro tudi otrokom; potrebujejo družinsko obličje Cerkve, ki jim v tej boleči izkušnji daje oporo. Ločitev je zlo in to, da število ločitev raste, je zelo zaskrbljujoče. Zato ni dvoma, da je naša najvažnejša pastoralna naloga glede družin ta, da krepimo ljubezen in prispevamo k zdravljenju ran. Tako lahko preprečujemo stopnjevanje te drame našega časa.«** (AL 243–244, 246)

Družinsko obličje Cerkve (to sva ti in jaz), ki ga omenja papež Frančišek, sta domačnost in toplina, ki ju ljudje, ki živijo v neurejenih razmerah,

ob srečanju z nami začutijo ali pa ne. Iz naših pogledov jim je jasno, ali jih obsojamo ali jih skušamo razumeti.

7. V spomin si priključimo žalostne zgodbe naših sorodnikov, prijateljev, sodelavcev idr. in pomislimo, kako bi jim lahko pomagali zdraviti rane, kako bi jim dali čutiti, da niso izobčeni in jih ne obsojamo. Morda ima kdo pozitivne izkušnje in jih lahko podeli s člani skupine.

III. ZAKLJUČEK

Preberite spodnja dva sklepa in se o njih pogovorite. Kasneje ju lahko prepisete na poseben list papirja in kot opomnik nalepite na vidno mesto v stanovanju.

Sklep 1: Najin odnos želiva prestaviti višje na lestvici najinih priorit. Zato si bova v naslednjem mesecu prizadevala, da bova dvakrat na teden našla čas za skupno branje Svetega pisma in skupno molitev za ločene, zapuščene in zakonce v stiski.

Sklep 2: Zavestno si bova prizadevala, da bova drug do drugega bolj rahločutna in bova v najin odnos načrtno uvajala redno rabo besed smem, hvala, prosim, oprosti.

Molitev na koncu srečanja:

»Nebeški Oče, hvala ti za čas, ki smo ga smeli preživeti skupaj. Hvala, da nam na pot našega življenja pošiljaš svoje glasnike, kot sta sveti papež Janez Pavel II. in sedanji papež Frančišek. Po njih nas opominjaš in nam pomagaš, da vedno znova ozaveščamo, kaj je v našem življenju zares pomembno. Hvala ti, da si nas ustvaril po svoji podobi in nam zaupal poslanstvo, da svetu s svojim zgledom in besedo pričujemo o lepoti poročnosti in tvoji veliki ljubezni do vsakega človeka. Po Kristusu našem Gospodu. Amen.«

IV. DODATEK

Spodnje misli služijo kot dodatna spodbuda. Ob njih se lahko, če je čas, ustavimo na samem srečanju ali pa kasneje doma. Morda bodo koga prav misli iz apostolske spodbude Radost ljubezni nagovorile k odločitvi, da želi to veliko mojstrovino papeža Frančiška še prebirati.

Misli o domu:

- Dom je tam, kjer je ljubezen.
- Ko me objameš, se počutim doma.
- Če je moj dom tam, kjer je moje srce, je moj dom tam, kjer si ti.
- Dom je tam, kjer se življenje vedno začne in ljubezen nikoli ne konča.
- Dom ni prostor, kjer živimo, pač pa prostor, kjer smo sprejeti in ljubljeni.
- Dom ni tam, kjer so štiri stene, pač tam, kjer se sreča dvoje oči in začuti utrip srca.
- Hiša je narejena iz malte in opek, dom pa iz ljubezni in sanj.

Citati iz apostolske spodbude Radost ljubezni (AL):

- Družina in dom gresta z roko v roki. (AL 44)
- Cerkev se z vidika Božje pedagogike ljubeče obrača na tiste, ki so na nepopoln način deležni njenega življenja: skupaj z njimi prosi za milost spreobrnjenja; spodbuja jih, naj delajo dobro, ljubeče skrbijo drug za drugega in se dajo na razpolago za skupnost, v kateri živijo in delajo ... (AL 78)
- Bog je družini zaupal projekt, da naredi svet »domač«. Tako da bi vsi uspeli vsakega človeka doživljati kot brata ali sestro. (AL 183)
- Družina, ki skupaj moli, tudi skupaj ostane. (AL 227)
- Potrebno je, da duhovna pot vsakemu – kot je dobro dejal Dietrich Bonhoeffer – pomaga, da se „raz-očara“ nad drugim, v smislu, da neha pričakovati od druge osebe nekaj, kar je lastno le Božji ljubezni. (AL 320)

Pripravila: Vilma in Dani Siter, Družina in Življenje (DiŽ)

KJE SEM DOMA?

»Kjer najdemo toplino
in varno zavetje,
kjer vladata medsebojno zaupanje
in ljubeča skrb,
kjer ima vsak za vsakogar
čuteče srce.«

(Phil Bosmans)

Karitas